DERS KUTUSU
DERSKUTUSU.COM

ÇALIŞMA KÂĞIDI

8. Sınıf · Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi · 8. Hafta

Ad Soyad: _____
Sınıf / No: _____
Tarih: _____

İslam'ın Paylaşma ve Yardımlaşmaya Verdiği Önem, İnfak Kavramı ve Medine'de Ensar-Muhacir Kardeşliği (8.2.1)

İslam dininin paylaşma ve yardımlaşmaya verdiği önemi ayet ve hadisler ışığında yorumlar. · İnfak, birr (gerçek iyilik) ve îsâr (diğergamlık) kavramlarının toplumsal dayanışmadaki yerini açıklar. · Medine'de kurulan Ensar-Muhacir kardeşliğini (Muâhât) paylaşma ve fedakârlık ahlakı açısından değerlendirir.

HATIRLAYALIM

- Müslümanın Yüce Allah'ın rızasını kazanmak amacıyla sahip olduğu mallardan harcama yapmasına ve bağışta bulunmasına infak denir; infak hem farz olan zekâtı hem de gönüllü sadakayı kapsar.
- Bakara Suresi 261. ayette infak edenlerin durumu her başağında yüz tane bulunan yedi başak bitiren tohuma benzetilmiş; Âl-i İmrân Suresi 92. ayette ise sevilen şeylerden harcamadıkça gerçek iyiliğe (birr) ulaşılamayacağı bildirilmiştir.
- Paylaşma bireyi cimrilik ve bencillikten arındırırken toplumda zengin-yoksul uçurumunu azaltır, kin ve hasedi önleyip sevgi ve güven bağlarını güçlendirir.
- Hicret sonrasında Mekkeli Muhacirlere kucak açan Medineli Ensar, Muâhât (kardeşlik antlaşması) ile kendileri ihtiyaç içinde olsalar bile kardeşlerini nefislerine tercih ederek îsâr (diğergamlık) ahlakının zirvesini sergilemiştir.

1 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki ayet ve sure kartlarında vurgulanan temel kavramı ve müminlere verilen ahlaki mesajı yazarak tabloyu tamamlayınız. İlk satır örnektir.

Sure ve Ayet Kartı	Temel Kavram	Verdiği Ahlaki Mesaj
1. Kart (Bakara, 261)	İnfak ve bereket	Allah yolunda yapılan harcama katlanarak bereketlenir
2. Kart (Âl-i İmrân, 92)		
3. Kart (Haşr, 9)		

2 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görselde Bakara Suresi 261. ayetteki yedi başaklı buğday tohumu benzetmesi şemalaştırılmıştır. Bu ayet benzetmesiyle müminlere verilen temel mesaj aşağıdakilerden hangisidir?

(A) Allah yolunda yapılan harcamaların malı eksiltmeyip katbekat bereketlendirdiği

(B) Tarımsal üretimde yalnız buğday ve arpa ekimine öncelik verilmesi gerektiği

(C) Yardımların yalnız hasat mevsiminde ve gizlice yapılmasının zorunlu olduğu

(D) Maddi yardımların bireyin dünyadaki bütün sınavlarını tamamen ortadan kaldırdığı

3 KISA CEVAP

Görseldeki hadis kartlarında Hz. Muhammed'in (s.a.v.) "Müminler bir bedenin organları gibidir." ve "Komşusu açken tok yatan bizden değildir." sözleri verilmiştir. Bu iki hadisin toplumsal dayanışma açısından ortak mesajını yazınız.

4 EŞLEŞTİRME

İslam'da paylaşma ve dayanışma ile ilgili kavramları açıklamalarıyla eşleştiriniz.

☐ 1. İnfak	a) Mekkeli göçmenlere evini ve malını açan Medineli yardımcılar
☐ 2. Muhacir	b) İnançları uğruna Mekke'den Medine'ye göç eden Müslümanlar
☐ 3. Ensar	c) Hz. Peygamber'in Ensar ile Muhacir arasında kurduğu kardeşlik
☐ 4. Muâhât	d) Allah'ın rızasını kazanmak için maldan harcama yapmak

5 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Doğru olan ifadelerin yanındaki D kutusunu, yanlış olanların yanındaki Y kutusunu işaretleyiniz.

	D	Y
İslam dininde yardımlaşma yalnız parayla değil; güler yüz, güzel söz ve bilgi paylaşımıyla da yapılır.	☐	☐
Âl-i İmrân Suresi 92. ayete göre kişinin gözden çıkardığı değersiz eşyaları vermesi 'birr' için yeterlidir.	☐	☐
Maûn Suresi'nde yetimi itip kakan ve komşuluk yardımlarını esirgeyen kimseler eleştirilmiştir.	☐	☐
Mekke'deki evlerini bırakarak Medine'ye hicret eden Müslümanlara 'Ensar' adı verilmiştir.	☐	☐
Paylaşma alışkanlığı bireyin kalbindeki cimrilik, bencillik ve aşırı mal hırsını temizler.	☐	☐

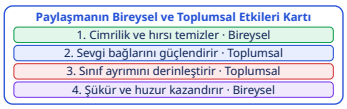
6 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Görselde Medine'ye hicret eden Abdurrahman bin Avf'ın (r.a.), Ensar kardeşi Sa'd bin Rebî'nin (r.a.) malının yarısını verme teklifine teşekkür edip "Bana çarşının yolunu gösterin." demesi özetlenmiştir. Bu tutum yardımlaşma ahlakı konusunda ne öğretir?

7 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki kavram haritasında paylaşma ve yardımlaşmanın bireysel ile toplumsal faydaları eşleştirilirken bir satırda yanlışlık yapılmıştır. Hangi satırdaki eşleştirme yanlıştır?

A) 1. satır: Kalpteki cimrilik ve mal hırsını temizlemesi — Bireysel fayda

B) 2. satır: Zengin ile yoksul arasındaki sevgi bağlarını güçlendirmesi — Toplumsal fayda

C) 3. satır: Ekonomik sınıf ayrımını ve kıskançlığı derinleştirmesi — Toplumsal fayda

D) 4. satır: Nimetlere şükür bilinci ve iç huzuru kazandırması — Bireysel fayda

8 SIRALAMA

Görseldeki zaman şeridinde İslam tarihinde Ensar-Muhacir kardeşliğinin oluşum süreci izlenmektedir. Bu tarihsel gelişmeleri oluş sırasına göre 1'den 4'e kadar numaralandırınız.

☐ Hz. Peygamber'in Muâhât antlaşmasıyla her bir Muhaciri Medineli bir Ensar ile kardeş ilan etmesi

☐ Mekkeli Müslümanların baskılar nedeniyle evlerini ve mallarını bırakıp Medine'ye hicret etmesi

☐ Muhacirlerin alın teriyle ticaret ve üretime katılıp Medine'de güçlü bir İslam toplumu kurması

☐ Medineli Ensar'ın şehre gelen Muhacirleri gönülden karşılayarak evlerinde misafir etmesi

9 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarındaki kavramları kutulara yazınız. Numaralı harflerle Müslümanın Allah rızası için malından harcama yapmasını ifade eden kavramı bulunuz.

Sevilen mallardan harcayarak ulaşılan gerçek iyilik ve takva mertebesi ☐☐☐☐

Mekkeli muhacirlere her türlü desteği veren Medineli Müslümanlar ☐☐☐☐☐

Dinen mükellef olanların mutlaka yerine getirmesi gereken kesin emir ☐☐☐☐

Allah rızası için yapılan her türlü maddi ve manevi güzel davranış ☐☐☐☐☐☐

Zengin Müslümanların yılda bir kez mallarından verdiği zorunlu ibadet ☐☐☐☐☐

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

_____

10 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki şemada Hicret sonrasında Medine'de kurulan kardeşlik köprüsü ve sahabilerin tutumu gösterilmiştir. Şemadaki bilgilere göre Ensar ve Muhacir kardeşliği hakkında aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Muhacirler çalışmayı bırakarak geçimlerini tamamen Ensar'ın bağışlarıyla sürdürmüştür.

B) Ensar îsâr ahlakıyla imkânlarını paylaşmış, Muhacirler de iffetle çalışıp üretime katılmıştır.

C) Kurulan kardeşlik antlaşması yalnız ticari ortaklıkları kapsamış, sosyal hayatı etkilememiştir.

D) Medineli Müslümanlar sahip oldukları bahçeleri yüksek kira karşılığında göçmenlere vermiştir.

11 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Görseldeki karşılaştırma panosunda Maûn Suresi'nde eleştirilen tutumlar ile gerçek iyilik (birr) ahlakının özellikleri bir arada verilmiştir. Panoya göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) İbadetlerin kabulü ve samimiyeti, yetim ve yoksula gösterilen merhametle bütünleşmelidir.

B) Komşular arasındaki küçük yardımları (maûn) esirgemek paylaşma ruhuna aykırıdır.

C) Gerçek iyiliğe ulaşmak için kişinin sevdiği ve değer verdiği mallardan infak etmesi gerekir.

D) Yalnızca gösteriş için yapılan yardımlar da toplumsal barış açısından 'birr' kapsamında sayılır.

12 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutudaki kavramlarla tamamlayınız. Bir kavram artacaktır.

maûnu · îsâr · riya · birre · emanet

1. Kişinin kendisi muhtaçken din kardeşini kendine tercih etmesine _____ denir.
2. Sevdiğiniz şeylerden harcamadıkça gerçek iyiliğe yani _____ ulaşamazsınız.
3. Maûn Suresi'nde en küçük komşuluk yardımlarını yani _____ esirgeyenler kınanır.
4. İslam'a göre mülkün gerçek sahibi Allah'tır, mal insana bir _____ olarak verilmiştir.

derskutusu.com · © Ders Kutusu · Tüm hakları saklıdır.